

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. V. De Sacramentali Confessione: in qua, ob secretorum peccatorum
manifestationem, gloriosa & præstans obtinetur victoria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

CAPVT V.

DE SACRAMENTALI CONFESSIONE: IN
qua, ob secretorum peccatorum manifestationem, glo-
riosa & prestans obtinetur vi-
ctoria.

SECVNDVS POENITENTIAE actus est peccatorum CONFESSIO
quæ fit Sacerdoti ad quam nos Christus Dominus obligauit, cum
suis Apostolis, & in eis omnibus Sacerdotibus, eorundem in eo
munere successoribus dixit: a quorum remisistis peccata, remittun-
tur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt: Item: b quacunque alligaueris
super terram, erunt ligata & in caelo; & quacunque solueritis super terram, e-
runt soluta & in caelo. Qua sententia (quemadmodum Sacrum Concilium
Tridentinum declarauit) constituit eos Iudices nostrorum peccatorum: ac
proinde obligauit nos ad ea illis manifestanda: siquidem non possent illi
rectam de eis sententiam proferre, nisi ea cognoscerent. Cum itaque dicit,
non remitti, nec solui, nisi Confessarij ea remittant, ac soluant: clarè ostendit,
minquam peccatorum causam omninò expeditam; & conclusam cen-
sendam, donec illorum accedat sententia. Etsi enim Contritio (vt prædixi-
mus) sufficiat, vt peccata dimittantur: semper tamen superest obligatio
Confessionis. remissio enim Contrito datur cum ordine ad Sacramentum,
Cuius rei fidem facit, quòd Christus D. N. cum Lazarum solo verbo re-
suscitasset, etsi eodem verbo potuisset feralem amictum & instita, quibus
ligatus erat, soluere: id tamen non fecit: sed voluit eum c ligatum pedes &
manus instite, & facie sudario ligata, ex monumento prodire, & tunc dixit
Apostolis: soluite eum. ad significandum, (vt ait S. Augustinus) omnes pec-
catores à Deo per contritionem resuscitados; etsi vitæ gratiæ viuant, reos
tamen manere ad Confessarios accedendi: per quos iudicij series conclu-
datur, perfectaque libertas resuscitato detur.

SÆPIS-SIME verò ipsimet Confessarij sunt ipsius resurrectionis
instrumenta, vox enim Christi, vocatio scilicet & inspiratio eius non aliud
facit, quàm peccatoris cor emollire; & imperfecto quodam dolore attri-
tum reddere: qui cum postea confitetur, virtute Absolutionis iustificatur,
& resuscitatur; remouente Deo interna vincula, quibus pedes & manus li-
gabatur; & sudarium, quo eius facie obleuata, agnosci non poterat. Et tunc
potest ambulare, & facere opera aeternæ vitæ meritoria: ad quam ita co-
gnitus, approbatur à Deo. Ex quo apparet, quàm in fauorem & commo-
dum

a Ioan. 20.
23.

b Mat. 18. 18

Sess. 14. c. 5.

Et can. 6.

Et 7.

Contritio
dimittit
peccata, in
ordine ad
Confessio-
nem.

c Ioan. 11.

44.

Tract. 49. in

Ioan. tom. 9

Sacramenti
via ad gra-
tiam facil-
ima.

sess. 14. c. 4.

Absolutio
ex opere o-
perato
gratiam
conferit.

d Ps. 30. 10.

Veracundia
noxia supe-
rata utili-
tates.

1.

Lib. de visi-
tatione In-
firm. c. 5.

Melius hic
quam in die
Iudicii.

a Malac. 2. 6

”

”

”

”

dum nostrum institutum sit præceptum Confessionis: quamvis speciè præferat grauis oneris. Cum enim perfectam peccatorum contritionem obtineres, res sit difficillima, ita tamen ad iustificationem necessaria, ut nemo sine ea iustificari possit: imperfectam, verò, quæ est Attritio, habere sit res facilissima; nec tamen sola ad iustificationem sufficiens: hoc Sacramentum (ut idem Concilium declarauit) virtutem habet ex Attrito faciendi Contritum: ita scilicet Attritionis defectum supplendo, ut cum ea sola accedentem, reuera iustificet. Quid igitur utilius nobis esse potest, quam quoddam via obtinendi veniam peccatorum, ex qua æterna vita dependet, ad eam facilis expedita nobis reddatur? Ad hæc præter gradus Gratiæ contritioni respondentes; & Gloriæ, propter eam communicandæ, addit Absolutio alios Gratiæ gradus. & quidem ex opere (ut Theologi loquuntur) operato, ex virtute scilicet ipsius Sacramenti. quibus gradibus totidem etiam respondent gradus gloriæ. Abundè igitur Confessionis labor remunerari iudicandus est: cui & in præsentem & in futuro præmium ad eam proportionatum redditur. Quis aurem non videat, summæ consolationis esse, auribus corporis sententiam illam percipere: EGO TE ABSOLVO. quæ reuera id efficit, quod significat, & sæpè (quemadmodum ait Psalmista) tantum d gaudium & latitiam auditui penitentis sensibiliter affert, ut consartentur, & exultent ossa ob culpam, humiliata.

§. 1. Quanti referat, confitendi pudorem superare.

NON negamus, esse valdè difficile, verecundiam & pudorem vincere, qui oritur ex manifestatione peccatorum occultorum, quæ fit Sacerdoti: maxime si illa sint in materia vili, infami, aut verecunda; sed recompensatur hæc difficultas præstantissimis commodis, quæ hanc victoriam consequuntur. Primum enim hæc victoria liberat nos ab æterna illa confusione, qua in nouissimo Iudicii die afficeremur, si nunc præ verecundia, nostra peccata occultaremus. Quod mirificè perpendit S. Augustinus dicens: cur erubescis confiteri quod facere nequaquam erubisti? melius est, coram vno aliquantulum ruboris tolerare, quam in die iudicii coram tot millibus hominum graui culpa denotatum tabescere. Cogita ergò, Confessarium fore vnum ex illis, qui iudicio illi intererunt: nec erubescas nunc ei magno tuo commodo manifestare, quod apertè cognosceret, cum insigni ad eam pudore & contemptu tuo. Astantem (ait idem S. Doctor) coram te a Sacerdotem Angelum Dei, existima: sic enim eum Malachias Propheta appellat & cum qua Deum & Angelum eius decet reuerentia, Dei ministrum affare. aperi ei penetralium tuorum abditissima latibula. non te pudeat coram vno dicere, quod te non puduit forsitan coram multis, & cum multis facere. Nam humanum est peccare, Christianum est

à pec-

à peccato desistere; Diabolicum est perseverare: & hoc præuenies confessione patrati peccati.

Ex hoc fiet, vt hac verecundia, quam vincis in Confessione, etiam redimas æternam, quam æternum ferres in inferno, ob occultatam culpam: obtinebis verò æternum honorem, quo fruuntur, qui sunt in celo, ob eam manifestatam. Hac ratione, ait S. Clemens, exhortari consueuisse S. Petrum ad Confessionem: non erubescat qui animæ suæ curam gerit, confiteri hæc, huic qui præest, vt ab ipso per verbum Dei, & consilium salubre curetur: quòd possit fide integra, & operibus bonis, pœnas æterni ignis effugere, & ad perpetuæ vitæ præmia peruenire. Hoc idem fusiùs his verbis expendit Tertullianus: Si de exomologesi retractas, gehennam in corde considera, quam ibi exomologesis extinguit: & pœna prius magnitudinem imaginare, vt de remedij adoptione non dubites. Igitur cum scias aduersus gehennam post prima illa intinctionis Dominicæ monimenta, esse adhuc in exomologesi secunda subsidia: cur salutem tuam deseris? cur cessas aggredi, quòd scias mederi tibi? Mutæ quidem animæ & irrationales; medicinas sibi diuinitus attributas in tempore agnoscunt, *Cervinus* sagitta transfixus, vt ferrum & irreuocabiles moras eius de vulnere expellat, scit sibi dictamno medendum. *Hirundo* si exca cauerit pullos, nouit illos oculare rursus de sua chelidonia, Peccator restituendo sibi institutam à Domino exomologesi sciens, præteribit illam? An melius est damnatum latere, quàm palam absolui? Te miserum, pudoris magis memorem, quàm salutis; & perire potius eligis, quàm vulnus verecundum medenti aperire. Næ tu verecundiæ bonus, ad delinquendum expandens frontem: ad deprecandum verò subducens? Ne ergò rubori locum facias, ex quo tantum detrimentum acquiris: cum ipse te quodammodo exhortetur: ne me respexeris, dicens: pro te, mihi melius est, perire.

PEREAT temporalis honor: modò seruetur æternus, si perniciosum aut venenatū cibum sumpsisles, quem stomachus ferre non potest: si retineas, mors tibi imminet; si euomeris, releuaris. Quod si pudore astantium, teq; aspicientium nolles euomere: an non stultus esses? quanto igitur maior stultitia est, cum peccati venenum hauseris, nolle per Confessionem illud euomere? Nam cum tu ipse (vt ait Origenes) te ipsum accusas & confiteris: simul euomis delictum; atque omnem morbi tui digeris ac reijcis causam & mox sanus & quietus euadis.

His accedit: quòd aded sit gloriosum, hanc verecundiam seu pudorem vincere, vt hoc ipsum, Christum Dominum Nostrum induxerit, ad hoc præceptum Confessionis in lege sua Euangelica (quæ lex est perfectionis) edendum, in qua lege, cum nos ab innumeris onerosis, horridisque sacrifi-

cijs

Epist. 1. ad
Iacob. Fra-
trem Domi-
ni.

Lib. de Poe-
nitent. vide
Canis. c. de
poenit. q. 1.

Melius hic
quam in ge-
henna.

3
Confessione
peccata eno-
muntur.
Homil. 2. in
Psalm. 37.

4

Confessionis
sacrificium
eue & uir-
le.

b Gen. 49
Vide Perer.
ibid.

c Gen. 38. 24

Confessio
gloriam ad-
ducit.

d Eccl. 14.
24.

5.

cuius liberavit; quæ in antiqua lege propter peccata offerebantur, etiam si
non propterea ea remitterentur: eorum loco solum unum constituit, quod in-
signis perfectionis esset motiuum; pugnantibus nobis contra hunc pudorem
& verecundiam humanam, & cordis humilitate triumphum de ea repor-
tantibus. In cuius rei premium, ad filiorum Dei dignitatem nos exaltat,
gratiæque pulchritudinem donat. Et in hac ipsa vita facit nos magno ho-
nore & gloria dignos: locum enim habet in confitentibus, quod supra de
Iuda filio Iacob diximus: cui benedicens pater dixit; *b Iuda confessus es, &
non erubui: in te confitebuntur fratres tui.* In quibus verbis insinuantur my-
sticè excellentiæ, & utilitates nostræ Confessionis, depictæ in heroicâ qua-
dam, quâ ipse Iudas fecit. qui, cum peccasset cum nuru sua, quæ se finxerat
meretricem, illaque concepisset, criminis huius accusata fuit, quam ipse ius-
sit c. *produci, ut combureretur, quæ cum duceretur ad pœnam, misit ad socerum suum
dicens: cognosce, cuius sit annulus, & armilla, & baculus: de viro enim, cuius hæc
sunt concepti, qui agnitis muneribus;* (nam ipse illa ei tradiderat post peccatum)
ait: *iustior me est.* agnoscens scilicet, & confitens peccatum suum, ac dicens:
fateor culpam meam: cum quasi ipsius Thamar culpa conferatur, illa est
minor: quia ego illi occasionem dedi, *non tradens eam Sela filio meo, ut susci-
taret sem in fratri suo defuncto,* iuxta illorum temporum consuetudinem.
Hæc fuit Iudæ confessio: quam facere non erubuit; tum, ut se humiliaret;
tum, ut nulum suam liberaret ab igne. quamobrem promeritus est à fra-
tribus suis laudari; qui etsi ex imbecillitate lapsus est in culpam; fortem ta-
men se ostendit in vincenda verecundia, qua ex culpæ confessione afficie-
batur. Hunc itaque in modum qui animam suam liberare desiderant à mor-
te, ad quam damnata est ob sua peccata, ut æternis inferni ignibus combu-
ratur: debent omnia illa, nullo præ pudore, omisso, Sacerdoti confiteri, &
subire & amplecti honoris & opinionis iacturam, quæ propterea illis eue-
nit: iuxta Ecclesiastici sententiam, dicens: *pro animatus, ne confundaris
dicere verum. Est enim confusio adducens peccatum, & est confusio, adducens gloriam
& gratiam.* Talis autem est, quæ ex Sacramentali confessione obuenit pœ-
nitenti: qua gratiam & amicitiam Dei nobis comparamus; gloriamque &
honorem coram Angelis & prudentibus Confessarijs: meritò enim talis
pœnitens ab omnibus laudabitur. quamobrem cum Patriarcha Iacob vel-
let filij sui Iudæ magna recensere, rectè ab hac peccati sui confessione
initium fecit: qua pudorem vicit, qui solet eam impedire. Ideoque adie-
cit: *in te confitebuntur fratres tui,* confessione scilicet laudis: Nam reuera ma-
iorem sanctitatis honorem & opinionem comparat sibi verus pœnitens,
qui magna humilitate culpam suam faterur; quam eam admittendo amisit:
et quam amisit, dum peccauit, reparat, dum confitetur. unde non sine

magno mylerio Sanctus Iob, dum suas narrat virtutes, vt in medijs suis afflictionibus respiraret, ait de seipso: *e si abscondi quasi homo peccatū meum, & celauit in sinu meo iniquitatem meam.* insinuans his verbis, se non secutum fuisse mores hominum filiorum Adam: qui ad imitationem sui parentis, culpam suam regunt, & excusant, aut defendunt: sed fuisse plus quàm hominem, dum suam confitebatur: & sic Gyantem illum inanis honoris vincebat, qui plurimos homines vincere consueuit, vt suam reticeant. Quamobrem Sanctus Gregorius de Sancto Iob ait: Videatur vir iste cuiuslibet magnus in virtutibus suis: mihi certè sublimis appareret, etiam in peccatis suis. Mirentur in eo qui volunt Castriatis continentiam, mirentur integritatem iustitiæ, mirentur viscera pietatis: ego in eo non minus admiror confessionem humillimam peccatorum, quam tot sublimia gesta virtutum. Scio enim, quòd per infirmitatis verecundiam plerumque grauioris est certaminis, commissa peccata prodere, quàm non admissa vitare: & maior interdum fortitudo requiritur, ad culpam fatendam: quàm ad eam vitandam & vnumquodque malum, quamuis robustius vitetur: tamen humiliter proditur. Hæc Sanctus Gregorius. Et hic semper fuit Spiritus Sanctorum: qui humili suorum peccatorum, licet leuium; & tentationum aut imperfectionum confessione insignes & gloriosos de regina vitiorum superbia, inanique pudoris & infamiae timore triumphos obtinuerunt: præferentes oris pudorem dolori & maculæ cordis: culpamque suam exaggerantes; vt eius veniam à Deo impetrent. Non negant peccatum suum sicut Cain; nec suam culpam excusant, alteri eius causam tribuentes, sicut Adam. Ita enim (vt idem Sanctus ait) multiplicatur & aggrauatur tribus alijs culpis minimum additis. *Prima* contra humilitatem, cum minus mali volunt videri, quàm in conspectu Dei sint: cui nihil est occultum: *Secunda* contra veritatem: dum falsa multa commiscet; vt, quæ vera sunt, dissoluant: *Tertia* contra charitatem: dum culpam propriam attribunt proximo, qui ad eam aliquid contulit. Potuisset sanè Patriarchæ Iacob filius Iudas, (cuius illustrem confessionem non extollebamus) maiorem ipsi Thamar culpam tribuere, eò quòd meretricio habitu ipsam decepisset: ac propterea meritò comburenda esset: non tamen id fecit Iudas, sed charitatis & humilitatis visceribus, complicem criminis præ se iustificauit. extollendo scilicet propriam culpam, & excusando, aut alleuiando alienam: quam suæ incuriæ, aut negligentiae tribuit: eò quòd suam promissionem non impleuisset. & hanc propriam confusionem elegit, vt nulum suam à pœna, quam fuerat promerita, excusaret: & propterea eius confessio meritò fuit ad eò laudata. eodemque modo nostra laudabitur, si Dauidis exemplo *f. confitebimur ad-*

c Iob. 31. 23
Confessio
supra homi-
nem.

Lib. 22. Mo-
ral. c. 10.

Confessionis
S. Iob. enco-
mium.

Triumphus
humilitatis

Iuda confes-
sio sincera.

f. Psal. 31. 5.

g Iob. 3. 7.

uer sum nos iniustitiam nostram Domino dantes operam, quemadmodum ait Iob, vt g nox culpa nostrae sit solitaria, nec habeat comitem excusationem: sic enim facilius remittetur. Nam Dauid cum dixisset: *confitebor aduersum me iniustitiam meam*, subiunxit: *& tu remisisti impietatem peccati mei*. Est enim haec Dei natura & ingenium, vt se humiliantem exaltet; & se accusantem, dimittat; culpasque condonet, eas confitenti.

6.

In vitis Pa
trum.Damon red
dit ieremur
diam.h Psal 31 3
In . . Psalm
penitent.i Gen 8 20
in Psal. 31.Peccator ta
cet, & cla
mat.

Ex quo etiam intelligitur mali spiritus ingenium: qui Confessionem ob pudorem ex ea prouenientem, impedire conatur: quemadmodum reuelatum fuit cuidam ex Sanctis Patribus, consideranti, eum valde sollicitè per confessionalia discurrentem. quod scilicet pœnitentibus restitueret, quod abstulerat: abstulerat autem pudorem in occasione peccandi, vt expeditius & propensius peccarent: quem restituit eis tēpore Confessionis, vt culpam aliquam reticeant: siquidem vel vna lethali culpa, præ pudore non expressa, in causa est, cur & reliquæ maneat, & noua alia, sacrilegij scilicet accedat: eò quod non integram fecerunt Confessionem. quibus propterea competit illud Dauidis: *h quoniam tacui, inueterauerunt ossa mea, dum clamarem tota die*. Ille (ait S. Gregorius) tacet, & clamat, qui peccata quidem præterita per Confessionem non enunciat; & per cor impœnitens alia committit, quæ noui sunt clamores apud Deum, sicut i *clamor Sodomorum & Comorrhæorum ascendit ad Deum*, & noua supplicia petunt. Aliud (ait S. Augustinus) tacet, aliud clamat. Tacet in Confessione peccata, quæ manifestare oportuit; & clamat, adfertque excusationes, fictaque merita sua, quæ fuissent reticenda. Ex quo prouenit, vt ossa inueterascant, ac debilitentur: nam occultati peccati venenum penetrat cor, vitamque gratiæ consumit, donec vigorem & fortitudinem illi auferat ad omne bonum: eò quod eius morbus, quamdiu tacet, fit incurabilis. Et quamuis tota die clamet ad Deum orationibus; cilicijs, ieiunijs, & alijs pœnitentijs: nunquam exaudietur. quia, qui reticet peccatum, non clamat, quemadmodum oportet: sicut dictum est. Sed ego, DEVS meus, statuo, in Confessione meas culpas manifestare: tacere verò excusationes; exaggerare mea peccata, & occultare bona opera: sciēs, te, ob gloriam tui nominis, mihi remissurum, si peccatum meum magnum esse confitebor.

§. 2. Refutantur rationes, quas pro se affert vitiosus pudor.

EX ijs quæ diximus, facile erit rationes illas dissoluere, quibus perniciosa verecundia vitur, ad prætextum aliquem suo silentio inducendum. Aliquando enim ait, esse necessarium, a bonum nomen conseruare: siquidem est melius, quam diuitiæ multæ. quamuis enim Confessarius iose secretum teneatur: magni tamen facienda est iactura

bonæ

bonæ opinionis apud illum: præcipue si sit vir grauis. Aliquando etiam fingit, vtrumquemque teneri, non præbere malum exemplum aut scandalizare ipsum Confessarium. Et quemadmodum Martha, quamuis fratris sui Lazari vitam desideraret: quando tamen CHRISTVS iussit, *tolli lapidem ab spelunca*, in qua illa iacebat, vt eum resuscitaret: illa conata est impedire, *dicens: iam fœtor: quatuordecim dies enim*. Ita caro nostra resistere conatur manifestationi peccati secreti, sub specie & prætextu, quod amittere spiritus bonam opinionem: & emittet fœtorē & infamiā mali exempli, quod ipsum Confessarium audientē offendet. Sed satis apparet, quantus hic sit error, ex responsione Christi Domini ad Marthā: quam reprehendit ob ea, quæ proponebat: decreuerat enim ipse, non resuscitare defunctum, nisi detectum, & spelunca patente; etiam si aliquid fœtoris exhalaret: cum enim statim esset viuus ex sepulchro proditurus; statim etiam fœtor ille ex putredine euanesceret. Eo factō, mystice nobis significans, se non resuscitaturum peccatorē pœnitentē, nisi simul statuatur se manifestare, & apud Sacerdotē culpas suas aperire. non attendens ad fœtorē ex eis exhalantem. ad eū est enim humilis Confessionis odor suavis, vt culpæ fœtorem dissipet; & ipso ad nouam vitam resurgente, præteritæ fœtor euanescat. Vt hoc idē significaret, voluit Christus Dominus N. in die suæ passionis *aperiri sepulchra, & monumenta* Sanctorū, qui essent in resurrectione communi ad vitam resurrecturi: nam nullum resurrecturum, qui clausus semper manere voluerit, & suo monumento tectus. Maiorem etiā affert admirationē: quod, cum multa miracula erga absentes infirmos edidisset: (nam & d *Reguli filium*, & e *Centurionis puerum* absentes sanauit nullū tamen resuscitare voluerit, nisi præsens esset, & ipsum mortuū videret. Nam quādo *Lairus* ille *Archisynagogus* petiit ab eo, vt *filiam* iam defunctam vitæ restitueret, non illum reprehendit, quod paruam fidem haberet: sed secutus eum, intrauit in locum, vbi iacebat defuncta, & ipso tenente eius manum surrexit puella. Et quamuis *Elifæus* olim tentauit defunctum puerum absentem resuscitare, mittens *Giezi* puerum suum, qui ipsius baculum defuncto super imponeret: id tamen non successit pro voto, donec ipse met eū venit, suisq; oculis puerum defunctū vidit. Quod factum etiā significat, spiritualem resurrectionem, quam Dei ministri per Sacramentum pœnitentiæ tribuunt, non fieri, quando pœnitēs à Sacerdote abest; sed cum præsens tolerat pudorem: & cōfusionem ex eo, quod ipsemet coram Sacerdote suas milerias aperiat, seipsum accusans; & ostendens desiderium ab eis emergendi, & resuscitandi. Ideoq; Christus D.N. cōstituit, formam absolutionis his verbis: *Ego te absoluo*, proferendam esse à Sacerdote, quasi digito pœnitentem præsentem indicante, & eius accusationem ac testimonium audiente suæ pœnitudinis, & emendationis desiderij.

R I 2

H I N C

b Ioan. 1. 39.

Confessio
peccati scie-
ntiam dissi-
pat.

c Mat. 27. 52.

d Ioan. 4. 50.
e Mat. 8. 31.f Mat. 9.
18. 25.g Marc. 5. 2.
41.h 4 Reg. 4.
31.i Absolutio
est presentis.k Clemens 8.
i declarauit
absolutionē
in absentem
nullius esse
nom nri
i de Suarez
Tom. 4 in 3
part. disp. 19

*Mutans cō-
fessarium
incipit eade-
re.*

*Hypocrita
est*

*valde uni,
quam nulli.*

*Excusatio-
nes case.*

HINC accipit humanus pudor occasionem alios modos adinueniendi, quibus peccata sua occultet, & pudorem illum euadat: omisso enim Confessario, Medico sibi noto, prudente ac perito, cui vtiliter consueuerat confiteri: accedit ignotum aliquem, apud quem non tantam suae opinionis iacturam faciat: etiamsi minorem ex ea Confessione fructum percipiat. Hoc enim etsi possit absque culpa fieri, indicium tamen est timidi & abiecti animi: & qui propè sit, vt hosti se dedat, qui in huiusmodi occasionibus non dormit: & quemadmodum primam hanc victoriam ab eo obtinet, sperat se etiam secundam obtenturum: augendo scilicet metum, ex pugna, & conflictu fugienti. estque genus quoddam perniciosae hypocrisis, leuiora peccata ordinario Confessario aperire; & pro grauioribus alium quærere. nam ratio ipsa & prudentia suadet, ad grauiorem morbum quærendum esse medicum magis notum, ac peritum, & expertum. Valdeque procul distat à Christiana humilitate, qui ex Confessione, ad mundanam superbiam destruendam instituta, honorem quærere velit; & qui inaniter bonam opinionem quærit apud Confessarios, qui ipsius animam curare debent ac dirigere: tantumque abest, vt perfectionem consequatur, vt neque Christianum honorem obtineat, qui in virtute, eiusque fundamento, humilitate scilicet, fundatur: cuius gloria, vt in aperta culpa Confessione valde elucet; ita obscuratur, si illa taceatur aut occultetur. Non est quidem negandum in aliquibus casibus expedire, Confessarium mutare: nam cum semper minus malum sit eligendum, si pudor te constitueret in periculo peccatum aliquod huic Confessario occultandi; melius est, alium quærere, cui sine tali impedimento liberius illud aperias.

EVENTIRE denique nonnunquam solet, vt postquam pœnitens sua peccata aperuit, Confessarius verò ea reprehendit: prodeat verecundia, vt se, excusationibus mille adhibitis, defendat, facilius siquidem hostis hic vincitur, cum spontè pœnitens culpam suam manifestat, quàm si alterius audiat reprehensionem. Sed de hoc puncto, quod maximi momenti est, proprius instituetur sermo, cum agemus de ratione has reprehensiones excipiendi, & sustinendi.

(* *)